

En èpoques d'incertesa com la nostra, al final dels cicles històrics, quan irrompen noves forces socials o quan grinyolen els paradigmes culturals o industrials vigents, resulta més important que mai comprendre com van funcionar les èpoques que es van percebre com a crisi en el passat. Per això, pot resultar molt oportuna una mirada al passat de la premsa.

Des de l'aparició de la impremta, no eren els libels una eina política per menystenir els adversaris? No hi ha similituds entre l'incert procés de canvi que hi va haver dels fulls volanders a les publicacions diàries, amb el vertigen actual de la premsa digital en el camí de substituir més d'hora que tard a la de paper? No és el moviment, la transformació i la crisi l'estat natural de la informació? Pot un protagonista ser-ne conscient?

L'any 2017 es compleixen 225 anys de l'aparició del primer número del *Diario de Barcelona*, el dia 1 d'octubre de 1792. Publicat de manera ininterrompuda durant gairebé 201 anys, fins el 1993, fou un dels diaris de referència a Barcelona i el reflex de la història de la ciutat durant els segles XIX i XX, quan la burgesia va irrompre i esdevenir l'àmplia classe mitjana característica de les societats capitalistes de la segona meitat del segle passat, tot i les mancances d'aquest procés a Catalunya i Espanya.

En l'actualitat, un sistema econòmic agressiu fa créixer les diferències de rendes, el nombre de pobres i les pors i tensions socials. Temps de reduccionismes identitaris que coincideixen amb uns nous hàbits en la producció i el consum de la informació. Solipsisme ancorat en una multitud de noves fonts digitals, no sempre fiables, que han afeblit la premsa convencional.

En aquest context, l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona ha considerat oportú i convenient dedicar la quinzena edició del Congrés d'Història de Barcelona a fer una mirada a l'evolució de la premsa diària de la ciutat, amb la intenció d'actualitzar les recerques i els coneixements sobre aquesta temàtica i promoure el debat i la reflexió sobre el passat, present i futur de la premsa diària.

El programa del Congrés s'articula al voltant de dues ponències, tres taules rodones i sis taules de comunicacions, en les quals es parlarà de la història de diverses capçaleres editades a la ciutat, de periodistes i empreses editores, dels orígens dels mitjans digitals o de la conservació, tractament i accessibilitat a la premsa històrica de Barcelona. Com a preàmbul, la conferència inaugural farà balanç i propostes de futur sobre els estudis d'història de la premsa catalana.

DL B 15923-2017

LLOC DE CELEBRACIÓ

Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona
Sala d'Actes Agustí Duran i Sanpere
Carrer de Santa Llúcia, 1
08002 Barcelona

barcelona.cat/arxiuhistoric
facebook.com/bcnarxiuunicipal
twitter.com/bcncultura

INFORMACIÓ I RESERVES

Tel.: 93 256 22 55
shb@bcn.cat

INSCRIPCIÓ

Del 25 de juny al 25 de setembre de 2017. Places limitades.
Cal fer la reserva de plaça per correu electrònic, tot aportant el nom, adreça, telèfon de contacte i adreça electrònica.

De conformitat amb la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre de protecció de les dades de caràcter personal, us informem que les vostres dades personals s'incorporaran al fitxer automatitzat Contactes i Mailing de l'Institut de Cultura amb la finalitat de poder-vos informar de les seves activitats, del qual n'és propietari l'Ajuntament de Barcelona.

MODALITATS

General: 54 €

Estudiants*, aturats* i jubilats*: 27 €

Col·legiats del Col·legi de Periodistes de Catalunya: inscripció gratuïta*

Treballadors de l'Ajuntament de Barcelona: inscripció gratuïta**

* Amb la presentació de l'acreditació corresponent

** Subjecte a la disponibilitat de places

PAGAMENT

Per ingrés bancari a "la Caixa", c/c ES37 2100-3236-89-2200098427, codi XV Congrés

FORMALITZACIÓ

Cal fer arribar el comprovant de l'ingrés a la Secretaria del Congrés per correu postal (carrer de Santa Llúcia, 1. 08002 Barcelona) o per correu electrònic a arxiuhistoric@bcn.cat

COMITÈ CIENTÍFIC

Francesc Salgado de Dios, coordinador
Josep M. Casasús Guri
Josep M. Figueres Artigues
Jaume Guillaumet Lloveras
Susana Tavera García
Joan Manuel Tresserras Gaju
Xavier Tarraubella Mirabet

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:



SEMINARI D'HISTÒRIA DE BARCELONA

Història de la premsa diària de Barcelona

XV CONGRÉS D'HISTÒRIA DE BARCELONA

4, 5 i 6 d'octubre de 2017



04.10.2017

08.30 h Lliurament de documentació
09.00 h Inauguració del Congrés

SESSIÓ I

09.30 h **CONFERÈNCIA INAUGURAL**
Aproximació als estudis d'història de la premsa catalana: aportacions i propostes de futur
Josep M. Figueres, Universitat Autònoma de Barcelona

10.30 h Descans

11.00 h **PONÈNCIA 1**
Del privilegi reial a Internet: el cicle històric del Diari de Barcelona
Jaume Guillaumet, Universitat Pompeu Fabra

12.00 h **TAULA DE COMUNICACIONS 1**

- *Redes y empresas informativas en España: Conexiones de impresores y editores de prensa en el siglo XVII.* Carmen Espejo, Fernando Baena y Javier Díaz Noci.
- *La Gazeta de Barcelona (1695-1806) i la gènesi de la premsa periòdica a Catalunya.* Xevi Camprubí
- *El sorgiment de la diversitat religiosa a la premsa barcelonina durant la Revolució Liberal.* Jordi Roca Vernet
- *Prensa y propaganda durante la Segunda República: El Liberal, una comparativa entre la edició de Sevilla y Barcelona.* Esperanza María Sáez Vázquez
- *La censura impuesta a los diarios catalanistas en los albores del Siglo XX: La Veu de Catalunya.* María López de Ramón
- *L'intercanvi d'originals entre El Poble Català i la revista Catalanitat.* Esther Fabrellas

13.30 h Debat

SESSIÓ II

16.00 h **TAULA RODONA 1**
La professionalització de les dones en el sector periodístic
Moderadora: Susana Tavera (UB)
Participants: Joana Gallego (UAB), Elvira Altés (UAB) i Neus Real (UAB)

17.30 h Descans

17.45 h

TAULA DE COMUNICACIONS 2

- *Sputnik, Apollo i guerra freda a la premsa diària de Barcelona.* Xavier Durán
- *Noticias, sermones, edictos, rogativas, avisos ... un viaje real a través de las páginas del Diario de Barcelona.* Laura García Sánchez.
- *La Tribuna, el primer diari gràfic català.* Teresa Ferré
- *La premsa separatista dels anys trenta: innovacions, continuïtats i ruptures en temps convulsos (1931-1939).* Daniel Roig i Sanz
- *Octubre 1917: Una herència en disputa.* Treball i La Batalla 20 anys després de la Revolució Russa. Lola Harana, José M. Rúa
- *Darrera del front: la vida quotidiana a les pàgines del diari La Vanguardia durant la batalla de l'Ebre.* José M. Hernández López

19.15 h

Debat

05.10.2017

SESSIÓ III

09.00 h

PONÈNCIA 2
Prensa i poder a la Catalunya contemporània: els Godó i la fundació de La Vanguardia
Pol Dalmau, Catalan Observatory de la London School of Economics

10.00 h

TAULA DE COMUNICACIONS 3

- *Joan Costa i Deu, redactor en cap de La Veu de Catalunya i president de l'Associació de Periodistes de Barcelona.* Josep Lluís Martín i Berbois
- *Francesc Maspons i Anglès en la premsa diària barcelonina (1906-1936).* José Manuel García Izquierdo
- *Josep Maria Tallada a les pàgines de La Vanguardia Española (1939 - 1946).* Paola Lo Cascio
- *El Diluvio i la Gran Guerra: Cròniques i reportatges de Enrique Díaz Retz.* Jordi Canals

11.00 h

Debat

11.30 h

Descans

12.00 h

TAULA DE COMUNICACIONS 4

- *Una aproximació a la història d'El Diluvio.* Gil Toll
- *Un mirall desigual: la premsa de Barcelona i de Madrid en el Bulletin périodique de la presse espagnole del Ministeri d'Afers Exteriors francès (1916-1940).* Arnau González i Vilalta
- *Despidiéndose de un viejo amigo. La prensa de Barcelona ante la experiencia de la República Social Italiana (1943-1945).* Alberto Pellegrini

- *Un recorrido histórico a las historietas publicadas en el Diario de Barcelona (1930-1960).* Francisco Sáez de Adana
- *El ocaso de la Prensa del Movimiento en Barcelona.* Clara Sanz Hernando

13.15 h

Debat

SESSIÓ IV

16.00 h

TAULA RODONA 2
Els orígens dels mitjans digitals
Moderadora: Sílvia Llombart (UPF)
Participants: Vicent Partal (Vilaweb), Txema Alegre (La Vanguardia) i Cristina Ribas (diaridebarcelona.com)

17.30 h

TAULA DE COMUNICACIONS 5

- *Naixement i consolidació del periodisme a Internet: el cas dels mitjans públics Diari de Barcelona i La Malla.* Javier Díaz Noci
- *The birth of the industrial press in European cities: potential for digital insights.* Martin Conboy i Javier Díaz Noci

18.00 h

Debat

18.15 h

Descans

18.30 h

TAULA DE COMUNICACIONS 6

- *El fons fotogràfic del Diari de Barcelona.* Jordi Serchs

19.00 h

TAULA RODONA 3
Conservació, tractament i accessibilitat a la premsa històrica de Barcelona
Ponent i moderador: Ramon Alberch
Participants: Eugènia Serra (Biblioteca de Catalunya), Elisa Cano (Arxiu Històric de la Ciutat de BCN) i Lluís Costa, professor de Comunicació de la UdG.

20.30 h

Cloenda

06.10.2017

ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA

10.00 h

Visita a la Biblioteca de Catalunya i a l'exposició Diari de Barcelona. Una empresa periodística (1792-2009)